

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Художні особливості образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва України»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 5

від «15» січня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Художні особливості образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва України
Викладач (-і)	Юсипчук Юрій Володимирович
Контактний телефон Викладача	+38 0679875624
Е-mail викладача	yurii.yusypchuk@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Предметом вивчення освітнього компоненту «Художні особливості образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва України» є оволодіння знаннями з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. та передбачає кваліфікацію вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з дизайну образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>Дисципліна «Художні особливості образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва України» у навчальному плані належить до циклу загальної підготовки, дисципліни вільного вибору студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Мета викладання навчальної дисципліни «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України» є базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, знайомство з проблемами методології мистецької освіти, сучасного змісту і методів мистецького навчання, розкриття виховного потенціалу образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>Цілями матеріалу даної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ з дисципліни «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України»; - забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей виникнення і розвитку образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва; <p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні: знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основи теорії творчості, мистецтвознавчі засади; • види та загальні принципи творчого процесу; • методи визначення креативності. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> • організувати та проводити науково- дослідну роботу в галузі мистецтвознавства; • організувати тренінги з метою активізації творчого процесу для студентів; • оцінювати та розвивати творчі здібності ; 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі образотворчої та освітньої діяльності, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру.</p>	

Загальні компетентності.

ЗК 2. Готовність здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ та процесів.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ЗК 7. Готовність на основі самопізнання формувати власний індивідуальний стиль науково-педагогічної та художньо-творчої діяльності та професійного спілкування, - здатність до самовдосконалення та самовиховання.

Фахові компетентності.

ФК 2. Здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів і ЗВО у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні.

ФК 5. Здатність формувати в учнів і ЗВО уміння користуватися мовою образотворчого мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання.

ФК 6. Здатність використовувати історичний досвід та досягнення сучасної образотворчої освіти у власній педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Знання історичних аспектів теорії і практики навчання образотворчого мистецтва в освітній практиці; специфіки роботи з учнями різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації і диференціації навчання образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву та дизайну.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Семінарські заняття	10
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
5	014 «Середня освіта»	3	вибірковий

Тематика освітнього компоненту

Тема	кількість год.		
	лекції	семінарські заняття	сам. роб.
Тема 1. Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України як складова духовної культури народу.	2		5
Тема 2. Образотворче мистецтво: поняття та сутність.	2		5
Тема 3. Образотворче мистецтво як галузь науки. Напрямки досліджень.	2		5
Тема 4. Види образотворчого мистецтва.	2	2	5
Тема 5. Стилi образотворчого мистецтва та жанри.	2	2	5
Тема 6. Види технік декоративно-прикладного мистецтва України.	2	2	

Тема 7. Поліхромна група видів декоративно-прикладного мистецтва.	2		10
Тема 8. Монохромна група видів декоративно-прикладного мистецтва.	2		10
Тема 9. Пластична група видів декоративно-прикладного мистецтва.	2	2	10
Тема 10. Ажурно-силуетна група видів та технік декоративно-прикладного мистецтва.	2	2	5

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 30 балів, Контрольна робота – 25 балів; Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 25.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 25 балів Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота – 25.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням
<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора No 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора No 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Історія декоративного мистецтва України: У 5 т. Т. 5 [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2016. 546 с. + 266 іл.
2. Історія українського мистецтва у 5 т. .Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України. Київ, 2010. Т. 2. 1296 с.
3. Історія українського мистецтва у 5 т. ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України; голов. ред. Г. Скрипник ; ред. т.: Д. Степовик. Київ, 2011.Т. 3 Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. 1088 с.
4. Історія декоративного мистецтва України (у 5 т.) .Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України. К., 2010. Т. 1. 680 с.: 252 с. іл
5. Порадник майстрам народних промислів : О. В. Кулініч , І. Г. Кондакова. Харків.; Інститут соціальної політики регіону, 2016. 48 с.
6. Никорак О. Гуцульська вишивка. Київ: Родовід, 2010. 210 с.
7. Гнатюк М. В., Гrepиняк М. І. Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець XIX – початок XXI ст.): Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ: Вид. ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 326 с.
8. Тимків Б.М. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. Івано-Франківськ; Нова зоря, 2012. 316 с.
9. Юсипчук Ю. Василь Девдюк – майстер гуцульського різьблення та металірства. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016. 198с.
10. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво. Основи образотворчої грамоти: навч.-метод. посіб. Ч. I. Івано-Франківськ : Ярина, 2016. 196 с.

Додаткова література:

1. Антонович Є. А. Захарчук Чугай Р. В. Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Посібник. Львів. 1992, 270 с.
2. Лащук Ю. Покутська кераміка Опішне: Українське народознавство. 1998. 160 с.

3. Станкевич М. Автентичність мистецтва. Львів: АФША, 2004. 185 с.
4. Никорак О. Українська народна тканина. Львів: АФША, 2004. 583 с.
5. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVI-XX ст. Львів, 2002, 480 с.

Викладач: Юсипчук Юрій Володимирович,
доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну